

UDC 378.126

DOI <https://doi.org/10.31470/2415-3729-2023-18-228-245>

Methods and Means of Developing Academic Talent of Students in Universities of the PRC

Huang Tiwen

recipient of the third educational and scientific level of higher education

H. S. Skovoroda Kharkiv National Pedagogical University

✉ St. Alchevsky, 29, Kharkiv, Ukraine, 61022

E-mail: htw21@163.com

ORCID: <https://orcid.org/0009-0001-7252-4829>

Методи та засоби розвитку академічної обдарованості студентів в університетах КНР

Хуан Тівень

здобувач третього освітньо-наукового рівня вищої освіти,
Харківський національний педагогічний університеті імені
Г. С. Сковороди,

✉ вул. Алчевських, 29, м. Харків, Україна

Abstract

In the article, a psychological and pedagogical analysis of the theoretical aspect of the development of academic giftedness of students in universities of the People's Republic of China is carried out. **The purpose of the article** is to characterize the methods and means of developing students' academic talent in Chinese universities. An extensive list of **research methods** is

used to study this aspect. Some of these methods include the analysis of historical sources, comparative analysis and synthesis.

Results. Academic giftedness of students is a high level of intellectual development (ability to quickly and deeply absorb knowledge, ability to analyze information, draw logical conclusions and solve problems, developed memory, attention and imagination); persistent motivation to study (persistent interest in knowledge and new research, desire for independent learning and development, ability to set goals and achieve them); creative abilities (ability to generate new ideas and find non-standard solutions, ability to see a problem from different perspectives, developed creativity and originality of thinking); emotional intelligence (ability to understand and manage one's emotions, ability to establish communication with other people, developed empathy and compassion); leadership qualities (the ability to lead people and organize work; the ability to accept responsibility and take the initiative; developed communication and organizational skills. The structure of academic giftedness of students is a complex and multifaceted system that includes the following components: cognitive (intelligence, cognitive abilities, memory attention, thinking), motivational (cognitive motivation, achievement, interest in learning, dedication), creative (creativity, originality, flexibility of thinking, imagination), emotional (emotional intelligence, self-regulation, empathy, stress resistance), personal (leadership qualities, responsibility, independence, initiative). The Chinese experience shows that it is necessary to continue the development of theoretical foundations, as well as practical approaches to the creation of methods and means of developing the academic giftedness of students in Chinese universities.

Conclusions. The education system of academically gifted students in the universities of the PRC includes early identification and support, testing, programs for gifted students, supportive environment, scholarships and grants, mentoring, innovative approaches to learning, cooperation with other countries and development of personal qualities such

as creativity, critical thinking and leadership skills. Features of the educational content and teaching methods of gifted students include the introduction of accelerated learning and «expansion» and «enrichment» courses of the program; growing role of effective teaching methods and modern technologies in the development of students' academic abilities. Universities in China take different approaches to teaching students who have academic ability. These include traditional forms of learning such as lectures, seminars and practicals; innovative forms of education, such as problem-based learning, project-based learning, case methods, distance learning; interactive forms of learning such as discussions, role-plays and research. The use of modern information technologies, such as virtual laboratories, online libraries, and social networks, is an important component of the development of academically gifted students in Chinese universities.

Key words: academic giftedness, educational process, development, teaching methods, teaching aids, student, university, People's Republic of China.

References

1. Antonova, O. Ye. (2015). Osnovni napriamy doslidzhen vitchyznianskykh doslidnykiv z problemy obdarovanosti [The main areas of research of domestic researchers on the problem of giftedness]. *Kreatyvna pedahohika. Nauk.-metod. zhurnal*, (10), 37-46 [in Ukrainian].
2. Antonova, O. Ye., & Vashchuk, O. V. (2017). Intehrativnyi pidkhid do pobudovy modeli formuvannia hotovnosti vchyteliv do rozvytku akademichnoi obdarovanosti uchniv [An integrative approach to building a model for the formation of teachers' readiness for the development of students' academic giftedness]. *Profesiina osvita v umovakh intehratsiinykh protsesiv: teoriia i praktyka – Vocational education in the context of integration processes: theory and practice*, 1, 174-182 [in Ukrainian].

3. Naumenko, S. S. (2021). Origins of the idea of education and upbringing of gifted children in China. *Theory and methodology of education and upbringing*. 50. 136-143.
4. Naumenko, S. S. (2021). Pedagogical dimension of the concept of giftedness in the People's Republic of China. *Scientific journal of the Black Sea Research Institute of Economics and Innovation. Series: «Innovative pedagogy»*. 35. 40–44.
5. Naumenko, S. S. (2021). Specialized educational institutions for gifted children of the People's Republic of China.
6. Perepadia, D. O. (2013). Stimuli for the development of giftedness in children in China.
7. Poluboiaryna, I. I. (2020). Musical giftedness in the works of foreign researchers. *Professional Art Education*. 1(1). 17–22.
8. 王德文. 中国职业教育体系. 中国网, 2014.
9. 田雯. 多元智力理论及其对我国教育的影响 (Doctoral dissertation, 华中师范大学), 2017.
10. 联合国教科文组织. 学会生存. 北京: 教育科学出版, 2016.
11. 荆楚网. 湖北实施五年制高职教育: 初中毕业生可直接上大学. 中国新闻网, 2014.

Вступ

Актуальність дослідження теми «Методи та засоби розвитку академічної обдарованості студентів в університетах КНР» обумовлюється низкою факторів: зростання ролі людського капіталу в сучасному світі, де університети відіграють ключову роль у підготовці висококваліфікованих кадрів; досвід КНР у цій сфері, оскільки КНР протягом століть накопичила значний досвід у виявленні та підтримці обдарованих дітей; необхідність розробки ефективних методів та засобів розвитку академічної обдарованості (традиційні методи навчання не завжди дають змогу повністю розкрити потенціал обдарованих студентів; потрібно розробляти нові, інноваційні методи та засоби, які б відповідали потребам та

особливостям обдарованих студентів); недостатнє вивчення цієї теми в Україні. Таким чином, дослідження теми «Методи та засоби розвитку академічної обдарованості студентів в університетах КНР» є актуальним як з теоретичної, так і з практичного погляду.

Мета статті – схарактеризувати методи та засоби розвитку академічної обдарованості студентів в університетах КНР.

Методи дослідження

Одним із важливих напрямів дослідження є історично-педагогічний аспект розвитку академічної обдарованості студентів у зарубіжній теорії та практиці. Цей напрям дослідження дозволяє аналізувати досвід минулих поколінь для створення ефективних стратегій розвитку обдарованості.

Значний перелік методів використовуються для дослідження цього аспекту. Деякі з цих методів включають аналіз історичних джерел (дозволяє вивчити теоретичні та практичні підходи до розвитку академічної обдарованості в різні історичні періоди), порівняльний аналіз і синтез (дозволяє порівняти підходи до розвитку академічної обдарованості в різних країнах і культурах). Цей набір стратегій дозволяє отримати уявлення про еволюцію методів і засобів розвитку академічної обдарованості в міжнародній теорії та практиці.

Результати та їх обговорення

У результаті аналізу численних наукових джерел, пов'язаних із темою дослідження, було зроблено висновок про те, що трактування поняття «обдарованість» складається з таких елементів:

- 1) ірраціональне натхнення людини до творчості (Полубоярина, 2021);
- 2) творча індивідуальність (王德文, 2014);
- 3) геніальні ідеї (联合国教科文组织, 2016);
- 4) «гармонія» природних нахилів (荆楚网, 2014);
- 5) геніальність як вища творча здібність, яку можна розвивати та навчати (Перепада, 2013);

6) геніальність пов'язана з найвищим рівнем розвитку особистості (Науменко, 2021);

7) обдарованість як загальний фактор креативності (Антонова, 2015);

8) інтелектуальна діяльність, яка відповідає п'яти критеріям: зверхності; рідкісності; продуктивності; демонстративності; цінності (田雯, 2017).

9) академічна обдарованість — це цілісна індивідуальна характеристика пізнавальних можливостей і здібностей у навчанні (王德文, 2014).

Психолого-педагогічна література описує декілька різновидів обдарованості (Антонова, Ващук, 2017; Науменко, 2021; 王德文, 2014). Обдарованість поділяється на практичну, теоретичну, художньо-естетичну, комунікативну, духовно цінну, інтелектуальну, емоційну, мотиваційно-вольову та комунікативну. Обдарованість також поділяється за видом діяльності та сферою, яка її забезпечує. Розрізняють обдарованість явну (неприховану) та приховану форму прояву. Обдарованість також поділяється на загальну та спеціальну за широтою прояву в різних.

Особливий інтерес для нашого дослідження представляє академічна обдарованість, яка є однією з різновидів спеціальної обдарованості. Розум і його властивості, інтелект і індивідуальний профіль або тип інтелекту, розумова діяльність, розумові здібності, розумові вміння та операції, а також загальна характеристика пізнавальних можливостей і здібностей у навчанні є ознаками цього виду обдарованості (荆楚网, 2014).

Інтелектом називають: пізнавальну потребу людини; загальну характеристику його розумових здібностей; найбільш узагальнене поняття, яке характеризує сферу розумових здібностей людини; рівень і різновид пізнавальних, творчих здібностей; здатність використовувати абстрактні слова та зв'язки; здатність адаптуватися до нових ситуацій; і здатність використовувати абстрактні поняття та

зв'язки. Часто інтелект ототожнюють зі здібностями до навчання або вважають синонімом «академічної обдарованості».

Відмітимо, що академічна обдарованість є складовою особистості, а не лише інтелекту (荆楚网, 2014). Але вони не протистоять одне одному, оскільки, незважаючи на різні трактування, вони все одно ототожнюються.

Вважаємо інтелектуальну діяльність усталеною та одночасно гнучкою системою внутрішніх дій (інтелектуально-логічних операцій), які розвиваються протягом певних вікових етапів розвитку людини (Антонова, 2015).

Інтелект формується як особистісне утворення зі здатністю людини відтворювати та використовувати досвід завдяки цим діяльностям і відповідному нагромадженню інформації (розширенню та упорядковуванню інформаційного поля). Формуючись, інтелект має значний, а згодом вирішальний вплив на швидкість розширення та якості упорядковування інформаційного поля особистості. Своєрідність і різноманітність інтелекту починають впливати на формування у структурі загальних здібностей їх специфічних компонентів. Згодом це змінює характер цілого. Наприклад, часткові, але важливі здібності, такі як здатність абстракції або конкретизації загального, можуть формувати більш широкий тип особистості, як-от сенсорика. Зазначимо, що загальні та специфічні аспекти інтелекту взаємопов'язані та розвиваються разом у діяльності.

На наш погляд, інтелект є одним із таких загальних елементів, який виділяє два види інтелекту залежно від співвідношення (у складі здібностей людини) природженого та набутого інтелекту.

«Поточний» інтелект характеризує природний інтелект, який ґрунтується на спадковості та проявляється в здатності до творчого пристосування до нових обставин і кмітливості. «Кристалізований» інтелект більше залежить від навколишнього середовища, базується на досвіді (田雯, 2017).

Китайські вчені виокремлюють декілька видів інтелекту: «біологічний», «психометричний», «соціальний» і «одиничний» (田雯, 2017). Біологічний інтелект вивчає відмінності та «пізнавальну поведінку» людей, використовуючи природні структури та функції мозку. Це пізнавальні можливості, які багато в чому залежать від культури, родинного виховання, освіти та економічного статусу особистості. Звичайні тести IQ використовуються для його вимірювання. Завдяки складним розумовим процесам, таким як критична обробка даних і розробка стратегій, соціальний інтелект є однією з її характеристик. Хоча соціальний інтелект значною мірою визначається IQ, відмінності в соціальному інтелекту різних людей нині залежать від соціально-історичних факторів.

Психометричний інтелект є компонентом соціального інтелекту, а біологічний інтелект є компонентом (田雯, 2017). Вчені виділяють сім видів інтелекту: лінгвістичний, музичний, логіко-математичний, просторовий, тілесно-кінестетичний тощо. Кожен з цих видів інтелекту функціонує як окрема система за власними правилами. Логіко-математичний інтелект визначається як здатність людини досліджувати категорії, зв'язки, структури, маніпулювання об'єктами або символами, знаками та експериментувати впорядковано; просторовий – це здатність уявляти, сприймати об'єкт і маніпулювати ним уявно, створюючи зорові або просторові композиції. Іншими словами, це здатність керувати іншими за допомогою своїх комунікативних і організаторських здібностей (田雯, 2017). Кожен тип інтелекту залежить від своїх власних операцій. Китайські дослідники не підтримують цю думку, вважаючи, що всі види інтелекту мають спільні елементи та впливають один на одного, а також на загальний індивідуальний профіль особистості, особливо пізнавальний. Жоден вид інтелекту можуть розвиватися швидше за інші через спадкові фактори або особливості навчання, але всі ці види інтелекту необхідні для реалізації особистості (田雯, 2017).

Отже, люди відрізняються не лише за рівнем розумових здібностей, але й за загальним рівнем і типом розумової діяльності (田雯, 2017). Таким чином, можна погодитися, що тип інтелекту може бути визначений видами продуктів розумової діяльності та способами їх отримання. В одній і тій же людині інтелект може мати цілком визначені характеристики, які виявляються дуже широко, а також деякі характеристики в більш вузькій сфері, які мають більш часткове значення, але й більш загальні та специфічні моменти, які тісно пов'язані. Узагальнення, співвідношення абстрактного та конкретного, темп і ритм мислення – це ознаки, які характеризують одного й того ж учня в умовах різноманітності його занять (联合国教科文组织, 2016).

Але в цьому віці можна помітити вираженість більш особливих розумових здібностей і певного напрямку. Спеціальність розумових властивостей частіше за все посилюється з віком, і різноманітні здібності формуються на основі цієї специфіки (联合国教科文组织, 2016). Статус учня в шкільному та навіть професійному навчанні зазвичай визначається його академічними досягненнями, але іноді вони корелюють з досягненнями в майбутній професійній діяльності. Умови навчання часто залишають потенціал навчальних можливостей учня невизначеним. Китайські наукові розвідки надають підстави стверджувати, що інтелектуальні здібності дітей оцінюються в основному за їхніми навчальними досягненнями. Ці досягнення включають їхню зацікавленість у навчанні, швидкість прогресу в навчанні, виявлення глибини або повноти розуміння, виявлення самостійності думки та прояв творчого духу під час виконання завдань. Незважаючи на це, ці ознаки можуть бути приховані, якщо дитина віддає перевагу іншим заняттям у школі або якщо у неї немає спрямованості на навчання, або, як кажуть психологи, відсутності мотивації до навчання (联合国教科文组织, 2016). Це особливо стосується талановитих, але забарних учнів, які недооцінюються та ігноруються через свої розумові здібності.

Основа розвитку індивідуальності складається з поєднання більш ранніх характеристик інтелекту з віковими особливостями. Це розкриває приховані передумови обдарованості (联合国教科文组织, 2016). Розуміння «обдарованості» сильно змінилося в рамках феноменологічного підходу на початку XIX століття. Це поняття спочатку використовувалося лише для опису дорослих, досягнення яких вважалися геніальними. Однак пізніше його почали використовувати для опису дітей та підлітків, які випереджали своїх однолітків у інтелектуальному розвитку та успіху в навчанні. Отже, діти з високими результатами тестів інтелекту вважалися обдарованими. Тим не менш, пізніше було виявлено, що творчі досягнення учнів у школах часто не корелювалися з високими показниками інтелектуального розвитку. Більшість дітей з показниками розумового розвитку дещо вищими за середні досягли більших творчих досягнень, ніж діти, які були обдаровані. У результаті цих фактів поняття «обдарований» розширилося. Як наслідок цього, у XIX столітті психологи намагалися класифікувати людей за різними сферами обдарованості, наприклад, технічними, художніми, комерційними, соціальними та науково-академічною.

Фахівці зазначають, що оригінальність, гнучкість мислення, творча уява тощо є факторами, які сприяють творчому досягненню. Вищезазначене призвело до розширення поняття «обдарованість», яке нині означає здатність досягати значних результатів у будь-якій соціально значущій галузі людської діяльності. Отже, в 1972 році в офіційній доповіді Департаменту освіти США Конгресу було запропоновано уточнене визначення поняття «обдарована дитина». Це визначення використовується американськими фахівцями досі. Обдаровані діти – це діти, які виявлені професійно підготовленими фахівцями як мають потенціал до високого досягнення завдяки таким унікальним

здібностям, як академічні здібності; творче або продуктивне мислення; психомоторні здібності; здібності до прикладних або художніх мистецтв; і здатність керувати.

Китайські психологи (联合国教科文组织, 2016) вважають, що обдаровані діти мають високий творчий і духовний рівень, а також чудові здібності до запам'ятовування матеріалу, розв'язання задач і швидкого пошуку зв'язків між явищами, які інші не можуть побачити.

Утім є риси, які відрізняють обдарованих дітей від звичайних дітей. Розглянемо декілька їх видів. Американські психологи стверджують, що існує два протилежних стереотипи щодо фізичних характеристик обдарованих дітей. Перший передбачає, що ці діти маленькі, блідіші та виглядають як «книжковий черв'як» у окулярах. Другий стереотип передбачає, що ці діти вищий на зріст, мають краще здоров'я та виглядають привабливіше, ніж їхні звичайні однолітки. Однак обидва зображення не відповідають реальності. Фізичні особливості обдарованих дітей різноманітні, як і самі діти. Тим не менш, деякі психологи стверджують, що обдаровані діти мають особливі зовнішні ознаки, наприклад, їхні обличчя стають витонченішими роботою думки. Китайські психологи (联合国教科文组织, 2016) підкреслюють, що обдаровані діти мають надзвичайно сильну енергетику. Часто пізнавальні здібності відстають від моторної координації та володіння руками. Когнітивна сфера обдарованих дітей відрізняється. Психологи вважають, що люди мають багато різних поглядів на своє навколишнє середовище. Коли мова йде про мислення обдарованих дітей, це означає, що вони є холистичними, що означає, що вони цілісні, неупереджені, не обмежені стереотипами, прагнуть свободи та відкриті. Вони також мають здатність справлятися з різноманітними та неоднозначними явищами, які їх оточують. На думку психологів, розумова активність, пов'язана з пізнавальною потребою, є ознакою, яка відрізняє обдарованих дітей від звичайних дітей

Різноманітність здібностей є важливою характеристикою обдарованих дітей. Слід говорити не про існування різних обдарованостей, а про широту самої обдарованості. Успіх у різних сферах залежить від наявності певних загальних моментів обдарованості, важливих для різних видів діяльності. У цьому центрі наукової проблеми різноманітних талантів. Профіль здібностей обдарованої людини має велику кількість змінних верхівок і піків; різноманітність забезпечує стійкість, яка є характерною як для культури, так і для життя людей; людина з однією верхівкою – це істота вкрай нестійка.

Обдаровані діти відрізняються високою вірою, прагненням захистити та зберегти красу та гармонію. Відмітимо також, що обдарована дитина може навіть мати такі несприятливі риси, як безладність, повна пустощів у голові, недбалість, неухважність, бешкетливість і норовистість, які навіть можуть справляти враження заспаної (联合国教科文组织, 2016), але ці риси можуть бути засобом захисту дитини від зовнішніх впливів, щоб вона могла спокійно та безперешкодно поринати у свої фантазії.

Вчені відмічають (Антонова, 2015), що обдаровані особистості мають більшу мужність і розуміння в той же час, більшу автономію та залежність, більшу серйозність і схильність до гри, більшу боязнь і сміливість, більшу впевненість у собі та більшу схильність до сумнівів у власних силах, більшу піддатність і більшу самотійність порівняно з менш творчими колегами. Це може означати, що якійсь частині особистості приділяється настільки незначна увага, що це означає, що вона відстає від загального розвитку. Крім того, існують значні відмінності у ступені зрілості: деякі ситуації демонструють аномальність, тоді як інші демонструють духовні функції нижче норми того ж віку. Обдаровані діти мають розвинене почуття справедливості, яке вони демонструють досить рано. Вони добре сприймають несправедливість у суспільстві та висувають високі вимоги

до себе та інших людей. Вони також добре сприймають правду, справедливість, гармонію та красу природи (王德文, 2014). Коли вони дуже молоді, вони намагаються зрозуміти соціальну структуру свого суспільства, відчують зв'язок із ним і реагують на соціальні зміни. Деякі психологи вважають, що обдарована дитина може бути жертвою соціалізації в такі кризові періоди через свою емоційну чутливість (王德文, 2014).

На відміну від звичайних дітей, обдаровані діти можуть краще зрозуміти значення притч, алегорій, парадоксів, музичного мистецтва, невербальних комунікацій тощо, оскільки вони можуть говорити мовою вищого буття, поетів, містиків, пророків і людей, які живуть у світі платонівських ідей, Спінози та вічності. Особливості самосвідомості обдарованої дитини є важливими. Китайські дослідники стверджують, що обдаровані діти мають низьку самооцінку (王德文, 2014). Цей факт має багато обґрунтувань. Одна з них пов'язана зі специфічною структурою егостану обдарованих дітей: їхній егостан «дорослий» більш виражений, ніж егостани «дитина» та «батьків». Обдаровані діти вважають свої досягнення неймовірно високими та дитячими, коли вони оцінюють свої досягнення з погляду дорослого. Цим і пояснюється їх неправильне Я, особливо низька самооцінка.

Напрацювання китайських учених (王德文, 2014) дозволили визначити особистісні характеристики обдарованих людей. Так, вони відрізняються від звичайних учнів емоційною стійкістю, незалежністю від групи, самостійністю, високою самооцінкою, домінантністю та соціальною адаптованістю.

Дослідження в гендерній психології дозволяють говорити про психологічні відмінності між обдарованими хлопчиками та дівчатками. З цієї причини результати досліджень досить суперечливі. Звичайно, що обдаровані хлопчики мають більший IQ, більшу самовпевненість, індивідуалізм і самодисципліну порівняно з

середньоінтелектуальними. З іншого боку, обдаровані дівчата відрізняються від необдарованих. Аналіз публікацій показав, що недостатньо досліджень обдарованих людей з погляду їх гендерної приналежності. Особливо це стосується досліджень, проведених у КНР. В КНР недостатня кількість досліджень обдарованих студентів з урахуванням їх гендерних особливостей. Тим не менш, ця проблема є актуальною та потребує додаткових заходів. Проблема самоактуалізації є важливою для обдарованих людей.

На основі проведеного аналізу наукових джерел (王德文, 2014), визначено академічну обдарованість студентів, як це високий рівень розвитку інтелекту (здатність до швидкого та глибокого засвоєння знань, вміння аналізувати інформацію, робити логічні висновки та вирішувати проблеми, розвинена пам'ять, увага та уява); стійка мотивація до навчання (стійкий інтерес до знань та нових досліджень, прагнення до самостійного навчання та розвитку, вміння ставити перед собою цілі та досягати їх); творчі здібності (здатність генерувати нові ідеї та знаходити нестандартні рішення, вміння бачити проблему з різних ракурсів, розвинена креативність та оригінальність мислення); емоційний інтелект (здатність розуміти та керувати своїми емоціями, вміння налагоджувати комунікацію з іншими людьми, розвинена емпатія та співчуття); лідерські якості (здатність вести за собою людей та організовувати роботу; вміння приймати відповідальність та брати ініціативу; розвинені комунікативні та організаторські здібності).

Структура академічної обдарованості студентів – це складна та багатогранна система, яка містить такі компоненти: когнітивний (інтелект, пізнавальні здібності, пам'ять, увага, мислення), мотиваційний (пізнавальна мотивація, досягнення, інтерес до навчання, самовідданість), творчий (креативність, оригінальність, гнучкість мислення, уява), емоційний (емоційний інтелект, саморегулювання,

емпатія, стресостійкість), особистісний (лідерські якості, відповідальність, самостійність, ініціатива).

Висновок

На основі проведеного аналізу літератури, визначено, що обдарованість поділяється на практичну, теоретичну, художньо-естетичну, комунікативну, духовно-ціннісну, інтелектуальну, емоційну, мотиваційно-вольову та комунікативну. Обдарованість поділяється на актуальну та потенційну за ступенем сформованості та формою прояву. Обдарованість також поділяється на загальну та спеціальну за широтою проявів у різних видах діяльності та особливостями вікового розвитку. Одним із видів спеціальної обдарованості є академічна обдарованість. Китайський досвід свідчить про те, що необхідно продовжити розробку теоретичних основ, а також практичних підходів до створення методів і засобів розвитку академічної обдарованості студентів у китайських університетах.

Система навчання академічно обдарованих студентів в університетах КНР включає раннє виявлення та підтримку, тестування, програми для обдарованих студентів, сприятливе середовище, стипендії та гранти, наставництво, інноваційні підходи до навчання, співпрацю з іншими країнами та розвиток особистих якостей, таких як творчість, критичне мислення та лідерські навички. Особливості змісту освіти та методів навчання талановитих студентів включають впровадження прискореного навчання та курсів «розширення» та «збагачення» програми; зростання ролі ефективних методів навчання та сучасних технологій у розвитку академічних здібностей студентів. Університети Китаю використовують різні підходи до навчання студентів, які мають академічні здібності. Вони включають традиційні форми навчання, такі як лекції, семінари та практичні заняття; інноваційні форми навчання, такі як проблемне навчання, проектне навчання, кейс-методи, дистанційне

навчання; інтерактивні форми навчання, такі як дискусії, рольові ігри та наукові дослідження. Використання сучасних інформаційних технологій, таких як віртуальні лабораторії, онлайн-бібліотеки та соціальні мережі, є важливим компонентом розвитку академічно обдарованих студентів в університетах КНР.

Література

1. Антонова О. Є. Основні напрями досліджень вітчизняних дослідників з проблеми обдарованості. *Креативна педагогіка: наук.-метод. журнал*. 2015. Вип. 10. С. 37-46.
2. Антонова О. Є., Ващук О. В. Інтегративний підхід до побудови моделі формування готовності вчителів до розвитку академічної обдарованості учнів. *Професійна освіта в умовах інтеграційних процесів: теорія і практика: зб. наук. праць* / за заг. ред. проф. СС Вітвицької, доц. НЄ Колесник. 2017. Вип. 1. С. 174-182.
3. Науменко С. С. Витоки ідеї навчання і виховання обдарованих дітей у Китаї. *Теорія та методика навчання та виховання*. 2021. №. 50. С. 136–143.
4. Науменко С. С. Педагогічний вимір поняття обдарованості у КНР. Науковий журнал Причорноморського науково-дослідного інститут економіки та інновацій. Серія: «Іноваційна педагогіка». 2021. Вип. 35. С. 40–44.
5. Науменко С. С. Спеціалізовані навчальні заклади для обдарованих дітей КНР. 2021. 126 с.
6. Перепадя Д. О. Стимули розвитку обдарованості дітей у Китаї. 2013. 136.
7. Полубоярина І. І. Музична обдарованість у працях зарубіжних дослідників. *Professional Art Education*. 2020. Vol. 1(1). P. 17–22.
8. 王德文. 中国职业教育体系. 中国网, 2014.
9. 田雯. 多元智力理论及其对我国教育的影响 (Doctoral dissertation, 华中师范大学), 2017.

10. 联合国教科文组织. 学会生存. 北京: 教育科学出版, 2016.

11. 荆楚网. 湖北实施五年制高职教育: 初中毕业生可直接上大学. 中国新闻网, 2014.

Хуан Тівень

Методи та засоби розвитку академічної обдарованості студентів в університетах КНР

Анотація

У статті проведено психолого-педагогічний аналіз теоретичного аспекту розвитку академічної обдарованості студентів у університетах КНР. Академічна обдарованість студентів – це високий рівень розвитку інтелекту (здатність до швидкого та глибокого засвоєння знань, вміння аналізувати інформацію, робити логічні висновки та вирішувати проблеми, розвинена пам'ять, увага та уява); стійка мотивація до навчання (стійкий інтерес до знань та нових досліджень, прагнення до самостійного навчання та розвитку, вміння ставити перед собою цілі та досягати їх); творчі здібності (здатність генерувати нові ідеї та знаходити нестандартні рішення, вміння бачити проблему з різних ракурсів, розвинена креативність та оригінальність мислення); емоційний інтелект (здатність розуміти та керувати своїми емоціями, вміння налагоджувати комунікацію з іншими людьми, розвинена емпатія та співчуття); лідерські якості (здатність вести за собою людей та організовувати роботу; вміння приймати відповідальність та брати ініціативу; розвинені комунікативні та організаторські здібності. Структура академічної обдарованості студентів – це складна та багатогранна система, яка містить такі компоненти: когнітивний (інтелект, пізнавальні здібності, пам'ять, увага, мислення), мотиваційний (пізнавальна мотивація, досягнення, інтерес до навчання, самовідданість), творчий (креативність, оригінальність, гнучкість мислення, уява), емоційний (емоційний інтелект, саморегулювання, емпатія, стресостійкість), особистісний (лідерські якості, відповідальність,

самостійність, ініціатива). Китайський досвід свідчить про те, що необхідно продовжити розробку теоретичних основ, а також практичних підходів до створення методів і засобів розвитку академічної обдарованості студентів у китайських університетах. Система навчання академічно обдарованих студентів в університетах КНР включає раннє виявлення та підтримку, тестування, програми для обдарованих студентів, сприятливе середовище, стипендії та гранти, наставництво, інноваційні підходи до навчання, співпрацю з іншими країнами та розвиток особистих якостей, таких як творчість, критичне мислення та лідерські навички. Особливості змісту освіти та методів навчання талановитих студентів включають впровадження прискореного навчання та курсів «розширення» та «збагачення» програми; зростання ролі ефективних методів навчання та сучасних технологій у розвитку академічних здібностей студентів. Університети Китаю використовують різні підходи до навчання студентів, які мають академічні здібності. Вони включають традиційні форми навчання, такі як лекції, семінари та практичні заняття; інноваційні форми навчання, такі як проблемне навчання, проектне навчання, кейс-методи, дистанційне навчання; інтерактивні форми навчання, такі як дискусії, рольові ігри та наукові дослідження. Використання сучасних інформаційних технологій, таких як віртуальні лабораторії, онлайн-бібліотеки та соціальні мережі, є важливим компонентом розвитку академічно обдарованих студентів в університетах КНР.

Ключові слова: академічна обдарованість, освітній процес, розвиток, методи навчання, засоби навчання, студент, університет, Китайська Народна Республіка.